

สรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา สำหรับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย ฐานความผิด
(พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2493)

บทกำหนดโทษ

กฎหมายหน่วยงาน

1.ขาย แลกเปลี่ยนหรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์

-จำคุกไม่เกิน 3 เดือนหรือปรับไม่เกิน 30,000

พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา26(10) กท.พัฒนาสังคมฯ

-เพิกถอนใบอนุญาต กฎกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2548 กรมสรรพสามิต

2.ขายสุรานอกเวลาที่กำหนด(ให้ขาย 11.00-14.00 และ 17.00-24.00) -ปรับ 50 บาท

-พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขายสุราเป็นเวลา 5 ปี

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 20, 46 กรมสรรพสามิต

-จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 4,000 บาท

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 253 พ.ศ. 2515 สนง.ตำรวจแห่งชาติ

3.ขายสุราในสถานที่ต่อเนื่องหรือติดกับสถานที่ดังกล่าว

- ในสถานศึกษา

- ศาสนาสถาน(วัดต่างๆ)

- สถานีบริการน้ำมัน

-เพิกถอนใบอนุญาต

-ไม่มีใบอนุญาต ปรับตามประเภทสุราที่ขาย กฎกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2548 กรมสรรพสามิต

4.ไม่แสดงใบอนุญาตขายสุราไว้ในสถานที่ขายอย่างเปิดเผย

-ปรับ 2,000 บาท

กฎกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2548 กรมสรรพสามิต

5.ทำการเปลี่ยนแปลงสุรา (เช่นผสมยาดองเหล้าหรือวัดอื่นฯ)

-ผู้ขายส่ง ปรับ 2,000 บาท

-ผู้ขายปลีก ปรับ 500 บาท

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 22,23,36,38 กรมสรรพสามิต

6.เก็บสุราไว้ที่อื่นซึ่งมิใช่สถานที่ขออนุญาตไว้

-ปรับ 500 บาท(เฉพาะผู้ขายส่ง)

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 21, 38 กรมสรรพสามิต

7.ขายสุราไม่ตรงตามประเภทใบอนุญาตที่เจ้าพนักงานออกให้

-ปรับ 200 บาท

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 40 ทวิ กรมสรรพสามิต

8.ขายหรือนำสุรารอกแสดงเพื่อขายโดยไม่ได้รับอนุญาตขายสุรา

-สุราไทยทุกชนิด ปรับ 500 บาท

-สุราต่างประเทศ ปรับ 2,000 บาท

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 17, 40 กรมสรรพสามิต

9.ลักลอบผลิตสุราทุกชนิด(สุรากลั่น, สุราแช่, กระจ่าง ฯลฯ)

-จำคุกไม่เกิน 6 เดือน

-ปรับไม่เกิน 5,000 บาท

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 5, 30 กรมสรรพสามิต

10.ขายสุราที่ลักลอบผลิตขึ้นตามข้อ 9

-ปรับไม่เกิน 5,000 บาท

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 31 กรมสรรพสามิต

11.ขนหรือเคลื่อนย้ายสุราแช่ และสุรากลั่นหนีภาษี

-จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 20,000 บาท

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 34 กรมสรรพสามิต

12.ขนหรือเคลื่อนย้ายสุราทุกชนิดตั้งแต่ 10 ลิตรขึ้นไป โดยไม่มีใบอนุญาตให้ขนสุรากับไปด้วย

-ปรับอัตราละ 10 บาท ตามจำนวนสุราที่ขนหรือเคลื่อนย้าย

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 14, 38 ทวิ กรมสรรพสามิต

13.ขายหรือมีไว้เพื่อขาย สุราชุมชนหนีภาษี

-จำคุกไม่เกิน 6 เดือน

-ปรับ 4 เท่าของภาษีสุรา(ตามจำนวนสุราของกลาง)

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 33 กรมสรรพสามิต

14.ขายหรือมีไว้เพื่อขาย สุราต่างประเทศหนีภาษี

-จำคุกไม่เกิน 6 เดือน

-ปรับ 4 เท่าของภาษีสุรา(ตามจำนวน ประเภท/ชนิดสุราของกลาง)

พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 มาตรา 33 กรมสรรพสามิต

15.ขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดงานเลี้ยงสุราทุกชนิดในเขตเลือกตั้งในระหว่างเวลา 18.00 น. ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

-จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 130

-กระทรวงมหาดไทย

-คณะกรรมการการเลือกตั้ง

16.ขายสุรา หรือยินยอมปล่อยให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ

-ปรับไม่เกิน 50,000 บาท พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16(2) (3) มาตรา 27

-กระทรวงมหาดไทย

พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บังคับใช้ยังกำหนดควบคุมสถานที่จำหน่ายเพิ่มขึ้นด้วย

เพิ่มเติม

มาตรา ๒๗ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(๑) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(๒) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

(๓) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

(๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๖) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(๗) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชน โดยทั่วไป

(๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือตัวแทนของผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

.....รายละเอียดติดตามใน พรบ.ฯ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ (๑)

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493

มาตรา 46 ผู้ได้รับอนุญาตซึ่งกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติหรือข้อกำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดในใบอนุญาต เจ้าพนักงานสรรพสามิต หรืออธิบดีผู้ออกใบอนุญาตแล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตมีกำหนดไม่เกินครั้งละ 6 เดือน หรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

มาตรา 19 ใบอนุญาตขายสุรามี 7 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ทุกชนิด ครั้งหนึ่งตั้งแต่ 10 ลิตรขึ้นไป

ประเภทที่ 2 ในราชอาณาจักร ครั้งหนึ่งตั้งแต่ 10 ลิตรขึ้นไป

ประเภทที่ 3 ทุกชนิด ครั้งหนึ่งต่ำกว่า 10 ลิตร

ประเภทที่ 4 ในราชอาณาจักร ครั้งหนึ่งต่ำกว่า 10 ลิตร

ประเภทที่ 5 ทุกชนิด ครั้งหนึ่งต่ำกว่า 10 ลิตร สถานที่ขายเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 10 วัน

ประเภท 6 ในราชอาณาจักร ครั้งหนึ่งต่ำกว่า 10 ลิตร เพื่อดื่ม ณ สถานที่ขายเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 10 วัน

ประเภท 7 สำหรับการขายสุรา ครั้งหนึ่งต่ำกว่า 10 ลิตร เพื่อดื่มภายในสมาคมหรือสโมสร

(ใบอนุญาต ได้แก่ มาตรา 5, 13, 14, 19 เป็นต้น)

7.3 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำสั่งทางปกครองแม้จะออกมาโดยชอบด้วยกฎหมายแต่บางกรณีนั้น มีผลบังคับที่ไม่เหมาะสมแก่สถานการณ์หรือมีเหตุการณ์สำคัญการคงคำสั่งดังกล่าวย่อมไม่เกิดผลดีจึงจำเป็นต้องมีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายอาจแบ่งได้เป็น 3 กรณี คือ

(1) คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่เป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่ง

เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้นอาจเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีผลตั้งแต่ขณะที่เพิกถอน หรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดไว้ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องทำคำสั่งทางปกครองที่มีเนื้อหาทำนองเดียวกันอีกหรือการเพิกถอนคำสั่งนั้นไม่อาจทำได้เพราะเหตุอื่นแต่อย่างไรก็ตาม การเพิกถอนคำสั่งที่มีลักษณะดังกล่าวจะต้องคำนึงประโยชน์ของบุคคลภายนอกด้วย (มาตรา 53 วรรคหนึ่ง)

(2) คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ที่อาจเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีผล ตั้งแต่ขณะที่เพิกถอน หรือมีผลในอนาคตได้เมื่อเกิดกรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา 53 วรรคสอง)

(ก) มีกฎหมายกำหนดให้เพิกถอนได้หรือมีข้อสงวนสิทธิให้เพิกถอนได้

(ข) คำสั่งนั้นมีข้อกำหนดให้ผู้รับประโยชน์ต้องปฏิบัติ แต่ไม่มีการปฏิบัติภายในกำหนดเวลา

(ค) มีข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปและหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์

สาธารณะ

(ง) มีบทกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปซึ่งการเพิกถอนจะจำกัดให้กระทำได้เท่าที่ผู้รับประโยชน์ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือยังไม่ได้รับประโยชน์และหากไม่เพิกถอนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะ

(จ) อาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อประชาชน

(3) คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน ให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่แบ่งแยกได้ เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่นั้นอาจเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงในขณะใดขณะหนึ่งก็ได้ในกรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา 53 วรรคสี่)

(ก) ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง

(ข) ผู้รับประโยชน์มิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในการดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขของคำสั่งทางปกครอง

7.4 การเยียวยาประโยชน์ที่เสียหาย

1. กรณีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(1) ในกรณีที่เป็นการเพิกถอน การให้ประโยชน์ที่แบ่งแยกได้การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองจะให้มีผลย้อนหลัง หรือไม่ต้องพิจารณาจากสภาพของเรื่องความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ และประโยชน์สาธารณะประกอบกัน โดยกำหนดให้บุคคลผู้รับคำสั่งทางปกครองต้องคืนประโยชน์ที่ได้รับ ไปตามหลักถกถามิควรรได้ ถ้าผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะที่ได้รับคำสั่ง หรือการไม่รู้นั้นเป็นไปด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงผู้นั้นก็ต้องคืนประโยชน์ที่ได้รับไปเต็มจำนวน (มาตรา 51 วรรคสี่)

(2) ในกรณีที่เป็นการเพิกถอนการให้ประโยชน์ที่แบ่งแยกไม่ได้ผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนมีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งนั้น โดยค่าทดแทนความเสียหายดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้นั้นอาจได้รับ (มาตรา 52)

2. กรณีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้เสียประโยชน์จากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายตามเหตุในข้อ 7.3 (2) (ค) (ง) และ (จ) ย่อมได้รับค่าทดแทนความเสียหายอันเกิดจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งนั้นทำนองเดียวกันกับผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้ประโยชน์ที่แบ่งแยกไม่ได้ (มาตรา 53 วรรคสาม)

.....

เกี่ยวกับใบอนุญาตเพิ่มเติม

-คำสั่ง คสช. ที่ 22/2558 ข้อ 4,6

พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551

-กค 0710/022420 ลว. 27 พย.2543 สถานประกอบการหลายชั้น เจ้าของคนเดียว ในโรงแรมเลขที่เดียวกัน หรือบุคคลอื่นเช่า ต้องออกใบอนุญาตทุกชั้นทุกจุด

-ที่ กค 0615/20793 ลว.29 กันยายน 2554 การออกใบอนุญาตขายสุรา ต้องระบุสถานที่ ตามสำเนาทะเบียนบ้านเท่านั้น

-ที่ กค 0607/ว 335 ลว.2 มิถุนายน 2549 บริเวณต่อเนื่องติดกับสถานศึกษา สถานบริการน้ำมัน ศาสนสถาน มีรั้วไม่มีรั้ว ไม่มีอะไรขึ้นกลาง

-ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดสถานที่หรือบริเวณ วัน (ประกอบกับมาตรา 27 28 พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) 6 สถานที่ 5 วัน

-ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลว. 12 ตุลาคม 2558 รอบสถานศึกษาใกล้เคียงสถานศึกษา หอพัก เช่น เข้าถึงง่าย ไม่เหมาะสม แหล่งมั่วสุ่ม ก่อ ความเดือดร้อนรำคาญ

-กฎกระทรวง กำหนดเวลาขายสุราสำหรับผู้ได้รับอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 และประเภทที่ 4 พศ.2548

-กฎกระทรวงว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตขายสุราและการขายสุราสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 ถึงประเภทที่ 7 พ.ศ.2548 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2548